

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدیر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب های جاده سنده اورخان بك خاتنده
نومرو ۲۳-۲۶

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیلمه یین یازیلر
اعاده اولوغاز .

المجله

۱۳۳۰ ۱۳۳۱

اخطارات

رساله مزدن آلتدیغی کوسترملك شرطیه
بتون یازیلر هر هالکی رغزته طرفندن
اقتباس اولونه یسیر .

§

مکتوبلرک ، امضارک واضح و
اوقوناقلی اولسی و آتونه صره
نومروسی محتوی بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسه زجه ده یازلسی
رجا اولنور .

§

پاره کوندردلرکی زمانه یه دائر ولدیغنک
واضحاً بیلدیرلسی رجا اولنور .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لق مجموعه اسلامییه در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

عدد ۲۲۷

۱۹ ربیع الآخر ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۴ مارت ۱۳۲۹

جلد ۱۰

صار یلق اولاجقدر . اویله ایسه « دین » نه در ؟ اولا بونی ا کلامق لازمدر .

علمامز ؛ دینی شو صونله تعریف ایدیورلر : دین ؛ بر قانون الهی درکه : عقول سلیمه اربانی کنندی اختیارلریله حال حاضرده تکمیل حوایج ضروریه لری ؛ استقبالده فوز ونجاته حیات سمرمدی به نائل اولمیری تأمین ایده جک شیلره ؛ اولنری هر زمان سعادت وسلامته ایریشدیره جک یولاره سوق ایدر . نهوت ، دین اویله بر قانوندرکه عقلی باشنده اولوبده کندیسنه اتباع ایدنلری هم دنیا ده هم ده آخرته ده سعاده ایردیرر .

پک اعلا ! شیمدی الیزی وجدانمزه قویوبده دوشونورسهک بوتعریف تام معناسیله بزه موافقی ؛ بز دنیا ده مسعود ، مظفر بر حالده می بز ؟ خایر ! بوکون بز بوتون امتلردن ، بالجه قییلرلدن کریده بولونیورز ؛ اوقدرکه بر دولت صاحبی اولیان یهودیلر بیله علم ، ثروت ، اخوت ملیه ایله یکدیگرینه اولان ارتباطلریله بزه قانقدرلر . حتی هندده بولونان وتی طائفه سی بیله علوم و فنونده ، حرف صنایعده ، زمام اداره یی آبی طوتمق خصوصنده مسلمانلری جوقدن کچمشلردر . حال بوکه مسلمانلر عددآ پک آز اولدقلری بر زمانده بیله هر خصوصده اولنلرک اوزرینه سید ، حاکم ایدیار ده یاقین زمانه کلنجهیه قدرده هیچ بروئی قومشولری اولان مسلمانلرک واردینی غایه واصل اولق قدرتی حائر دکلدی . برمسلمان چیقوبده یوزوئییه قارشی بر کره شدتله صیحه ایتدیکی وقت اومسلمانک اجدادنن توارث ایتدیکی آئاردن باقی قالان بعض مزایا سبیلله اوونیلر قوشه قوشه فرار ایتکه مجبور اولورلردی .

نه قدر شایان تعجبدرکه : سعادت وسلامته ایردیرمک دینلرینک مفهومنده داخل بولونیورکن بوکون فوز وفلاحه نائل اولمش ، یاخود سعادت وسلامت یوللرینی ا کلامش ، تام معناسیله استقلالنی محافظه ایتمش هیچ براسلام قبیله سی ، هیچ برمسلمان مملکتی کورلیور . بناء علیه دینک تعریفک کندیمنزه موافق کله میسی ، کندیمنزی اوتعریفک خارجنده کورمه من دلالت ایدیورکه : بز دائرة دین دن خارج بولونیورز ؛ کیتدیمنز یول دین یولی دکلدر . بوسوزمله بوکون مسلمانزادعاسنده بولونانلرک هیچ بریمی ده مسلمان دکلدر دیمک ایستیمورم . بن آنجق شونی ا کلامق ایسترم : بوکون هر طرفده بولنان مسلمانلرک حالی کوستریورکه مسلمانلرک هیئت مجموعه سی دینک ؛ نهوت طبیعتیه سعادت وسلامته مؤدی ، فوز وفلاحی مستلزم اولان . نصلکه دینه قارشو اولان مربوطیتلریله بزی سبقت ایدن اجدادمزی سلامته ایریشدیرمشدر . دین قویمک احکامندن انحراف ایتشلر ، دینک تعیین ایتمش اولدینی حدودک خارجنه چیقمشلردر .

دینک تعریفی صراحة کوستریورکه : دین ، ارباب دینی هم دنیا ده هم آخرته سعاده ایصال ایدر . بناء علیه بزم دنیا ده سعادت وسلامته عدم وصولز ، سعادت وسلامتدن بالکلیه محرومیتمز ؛ او بر سعاده

مواقفده تفصیلات لازمه ویرمشدر . ارباب اعتزال انساندن صدور ایدن افعالك موجد وخالق کندیسی اولدینی عقیده سنی قبول ایتمش اولدقلرندن اختیار ایله یاییلان بر فعله ترتب ایدن دیگر بر فعلی ایضاح ایچون (تولید) قاعده سنی وضع ایتک مجبوریتده بولمشلردر . معتزله دییورلرکه بر فعلک فعل آخرک توسطنه محتاج اولمقسزین فاعلدن صدوری مباشرت طریقله در . فعل آخرک توسطیه صدوری ایسه (تولید) طریقله در . چونکه قصده مقارن اولیان فعل مرتبک ایضاحی آنجق بوصورتله ممکن اوله بیلور .

تولید برانسانک یایدینی برایشک باشقه برایشی مستلزم اولمی دیمکدر . مثلاً ا لک حرکتی آناختارک حرکتی تولید ایلدیکی کی . شو حالده معتزله به کوره (الم) ، ضربدن و (انکسار) ، کسردن تولد ایتمش اولدقلری ایچون بولنر مخلوق خدا دیکلردر . رؤسای معتزله دن واصل ، رفاه وفلاکت ، صحت ومرض ، موت وحیات کی احوال خارجییه عابد اولان اموره (قدر) ی قبول ایدیوردی . تعمیردیگرله واصل جسمانی فائالیزمه طرفدار بولنیوردی . فقط روحانی و اخلاقی فائالیزمی شدیدآ رد وانکار ایلشدر .

م . شمس الدین

عقائد اسلامیه

عقائد اسلامیه به دائر نشر ایده جکمز بمقاله لر (المنار) مجله اسلامیه سی صاحبی علمای متبحرین دن شیخ رشید رضا افندی حضرتلرینک « امالی دینی » عنوانی آلتنده مذکور مجله ده نشر ایتمش اولدینی درسلدن مقتبس در . فاضل مشارالیه بودرسلی مصرده کی شمس الاسلام جمعیتک ویردیکی برقرار اوزرینه مذکور جمعیت طرفندن هفته ده برکون عقد ایدیلن اجتماع عمومیلرده تقریر ایلهمشدی . بالآخره هر طرفدن وقوع بولان رجا اوزرینه درسلرک خلاصه سی المنارده ده نشر ایلشدر . فاضل مشارالیه تقریر ایتمش اولدینی بودرسلرده عقائد اسلامیه نك اساسلرینی تشکیل ایدن الك مهم مسئله لری موضوع بحث ایدرک اولنری آیات قرآنییه وبراهین عقلیه ایله توضیح وتشریح ایلش ؛ فلان شویله دیمش ، دیگریده بویله جواب ویرمش کی لزومسز قیل وقاللردن تماماً اجتناب ایله بسیط بر صورتده عقائد اسلامیه یی ا کلامشدر . استاد محترم ، تقریر ایتمش اولدینی بودرسلی مسئله شکلنه افراغ ایدرک آقلمی یکدیگرینه قاریشدیرمقسزین هر بریسی برسرلوحه آلتنده آیری آیری ایضاح و بیان ایتشدر . فوائد کلیه یی موجب اوله جنی ملاحظه سیله ترجمه و اقتباسی مناسب کورولمشدر .

برنجی مسئلر :

دین

اسلاملرک حال حاضرندن شکایتی متضمن آغزلرده دوران ایدن سوزلر هر کسک قولقلرینی چینلایور . نهوت ، هر کس اسلامک بولندینی شو حال اسف اشتالدن مشتکیدر . بو بویله اولدینی کی مبتلا اولدیمز بلای میبک . دوشونورکمز خیران علمیه ک ، لاجی ، اسلاف اولینک آثارینه اقتفا ایده رک احکام وتعالیم دینه ایله عمل ایتک اولدینی ده ا کلامیان هیچ رکیسمه قلمدی ؛ هر کس دییورکه : اسلاملری بو حالدن قورتاره جق یگانه چاره ؛ هر شیئی برافترق دین اسلامه ای

فَقْرٌ وَفَتْاوی

مخاربه :

بر محقق ایله مقلد آره سنده

۶

اجتهاد و تقلید

ما بعد

محقق — ینه وسائلی چوغالته رق ده شمدی سوله دیکم شی دن غفلت ایتدک . بن دیورم که : الله ، پیغمبر کندی مراد لرینی افصح لسان ایله بیان ایتمه که بشقه لرندن ده زیاده قادر درلر ؛ برده حضرت پیغمبرک (ص . ع) بیاناتی امته کافی دکدر دیمک اللهک رسالتی ، انسانلره تبلیغ ایدلمسی ایچون بیلدیرمش اولدینی احکامی امته بحق تبلیغ ایتهدی دیمکدر . پک اعلی شمدی بونی سولیکه کیم جرأت اید بیلیر ؟

تعلیم عربی یه کلنجه : ارباب عقوله کوره بواک قولای اموردندر . بوبابده فضله سوزه نه حاجت ! « دین » ک داعیلری ، مرشدلری ، عجملری تحصیل عربی یه سوق ایتدکلری زمانلر عجملردن لسان عربیده غایت فصیح ، بلیغ ، شاعرلر ، خطیبلر ظهور ایتدی بو حقیقی ایضاح ایتدی ؟ بناء علیه لسان عربی احسن لغات دن برسی ، یاخود طوغری دن طوغری یه احسن لغت ، انجق بودر .

بز کوریورز که : چوجقلر ؛ مکتبلرده ، مدرسه لرده هم تهذیب اخلاق ، هم سلامت ذوق ، هم ده سهولت نطق اعتبارله لسان عربیدن پک دون بر مرتبه ده اولان برچوق لسانلری تعلیم ایدیورلر .

مقلد : — شمدیکی انسانلرک ذهنلری ، عقللری کرک مجتهدین زماننده کی انسانلرک ، کرک اولردن صوکره بولنان ؛ مثلاً : زغشیری ، شیخ عبدالقاهر جرجانی ، سکاکی و بونلرک امثال ذواتک اذهان وعقولندن پک زیاده ضعیف در ؛ بونده قطعاً شک و شبهه یه محل یوقدر . بوبابده دلیل پک چوق ایسه ده بن بردانه سنی ذکر ایله اکتفا ایدمک : کرک استانبولک فاتح جامع شریفنده ، کرک مصرک جامع الازهرنده یکرمی سنه تحصیل عربی ایله اوغراشدیغمز حالده کلام عربی نی لایقی وجه ایله کلا میورز ؛ خواجه لرمزک کندی خواجه لرندن تلقی ایدوبده بزه او کر تدکلری شیلردن ، ده طوغروسی صیرا درس لرنده تعقیب ایدیلن کتابلردن بشقه الیمزه عربجه برکتاب کچدی طایانوب قالیورزده حاشیه ، شرح آرامغه ، صوکراده او حاشیه نی آکلامق ایچون دیکر بر حاشیه تحریسه شتاب ایدیور .

محقق : — رجا ایدم ، حیاتک حقیچون اولسون سوزی تکرار ایتمه کی مجبور ایتمه ! سکا ده شمدی سولشدم : بوکی حاللر امته عارض اولان بر مرض اجتماعی درکه بوکا مسالجه ترتیب ایدرک

— آخرت سعادتنه — ده واصل اوله میه جغمزه العیاذ بالله اولندن ده محروم قاله رق دنیا و آخرتده خسران عظیم ایچنده قاله جغمزه بر دلیلدر . چونکه دینک تعریفنده اهل دینی سعادت ایدر ده جکی تصریح ایدلدیکی حالده بو کونکی مسلمانلرک دنیا سعادتندن محروم بولنلری هیچ شبهه یوق که علی وجه الصحیح دینه متابعت ایتمکلرندن ، اونک کوستردیکی یولی غائب ایتکلرندن ایلری کلشدر . اسلاف عظام ایله بزم آره مزده پایله جق بر مقایسه بو حقیقی پک آجیق بر صورتده اکلانیور . مع هذا عباداتک فروعنه ، عبادات ایچنده مندرج اولان حکمتلره — مثلاً ، عند الهیده مقبول ، رضای باری یه موافق اولان صلاتک ؛ فحشیاتدن ، منکر ایتدن نهی ایتمی لازم اولدیغنه ؛ زکاتک فوائد اجتماعیه سنه — دائریانانده بولونور کن بوجهتی ده زیاده تفصیل ایدمکدر .

دینه مخالف اوله رق آره مزده شیوع بولان احکام و عقائد فاسده دن برسی ده کرک عوام ناسک کرک خواص امتدن کینلرک — کنیدیمزله دینده بزه مخالف اولانلری قصد ایدرک — « لهم الدنيا ولنالآخرة » دنیا اولنلر ایچون آخرتده بزم ایچوندن « دی یه دائماً دیلیرینه طولامقده اولدقلری باطل سوزلدر . حال بوکه بو اعتقادک نه قدر باطل اولدینی صراحت قرآنییه مخالف اولسندن معلومدر ؛ زیرا جناب حق « قل من حرم زینة الله التي اخرج لعباده والطيبات من الرزق ، قل هي للذين امنوا في الحياة الدنيا خالصة يوم القيمة » [۱] ایت کریمه سیله زینتی ، طیبات رزقی مستقلاً مؤمنلر ایچون قیلدیغنی کوستریور . حتی [خالصة يوم القيمة] دیمه سیدی غیر مسلملرکده بوزیتندن برشیته مستحق اوله جقلری بیلنمزدی .

دینمز بویولده امر ایدیور کن بزنی سعادت دنیادن محروم براقان ، ترقیمزه انکل اولان دیندر ، دیمک قدر جهالت اولورمی ؟ اهل دینک زهد و مسکنتده ، قرآن کریمه مخالفت ایتک خصوصلرنده کی افراتلریله اوائلده بولنان رهبانلرک حالنه مشابه بر در که یه رجوع ایتکلرندن بویوک ؛ دینه قارشیده هانه کی بر جنایت تصور اولنور ؟ دیانت اسلامیه ایله دنیانک عزتی ، ثروتی ، سلطانی توأمدرلر ؛ هر ایکیمی برلکده ارتفاع ایتدکلری کی ینه هر ایکیمی بر اوله رق انحطاطه یوز چویرلر . ثروت ، نشر علوم ، سلطنت بولند قجه دینمزی محافظه ایتک امکانی قطعاً متصور دکلددر . ایشته طوغریدن طوغری یه قرآنه مخالف اولوبده آره مزده شیوع بولان بوکی عقائد فاسده در که : بزنی بولندیغمز شو وادی خذلانه یو وار لایوب کتیرمش ، ملت اسلامیه نی خاک هلاکه سربویرمشدر .

منبر می

آقسه کیلی احمد محمدی

[۱] مآل منیب : « حبییم سن دی که : اللهک ؛ قوللری ایچون خزائن الطافندن اخراج ایلدیکی زینتی ، طیبات رزقی ؛ کیم تحریم ایلده دی : سن دی که : اوزینت ایله طیبات رزق حیات دنیاده ایمان ایدنلر ایچوندن ؛ هر درلو زینتدن ، طیبات رزق دن اولنلر استفاده ایدمکدر . یوم قیامتده ایسه بوکی نعمتلر لاکرم مؤمنلره مخصوصدر ؛ کفره اونعمت جلیله الهیه دن محرومدرلر . اهل علم و عرفانه کافه احکامی بوضوئله تفصیل ایدرزه » سورة اعراف آیت : ۳۱